

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

Hindutva: Ovetenskaplighet i debatten om Indiens ursprungshistoria

Indien översköljs för närvarande av en våg av hindu-nationalism. Arkeologi och historia skrivs om. Den nya historiesynen återspeglas såväl i vetenskapliga publikationer, press och på Internet som i statliga publikationer, uttalanden och administrativ praxis. Det sker "patriotiska" och i allt högre grad nationalistiska omtolkningar av subkontinentens tidiga historia.

Fantastiska beskrivningar av förlorade kustnära landområden eller hela kontinenter, eller av stora floder med tidiga avancerade civilisationer florerar. Bland mycket annat påstås att all mänsklig civilisation uppstod i Indien omkring 10 000 år före vår tid, att den indiska civilisationen har en obruten kontinuitet från 7500 före vår tid och framåt, och att de delar av Europa där indoeuropeiska språk talas ursprungligen befolkades från Ganges-slätterna.

Denna historierevisionism måste förstås i ett historiskt sammanhang som går åtminstone 200 år bakåt i tiden.

Den brittiska erövringen av Bengalen och närliggande områden fram till cirka 1805 gav inte upphov till någon större intellektuell motkraft, men kring 1820, och särskilt i samband med att engelska infördes som administrativt språk, inträffade en reaktion, ofta i religiös form. Liknande strömningar har uppträtt i lite olika skepnader

genom åren. Intressant är Sarasvati, som i sin bok *The Light of Truth* (1915) lade grunden till de nutida anspråken på "modern vetenskap i Vedaböckerna", alltså i Indiens äldsta religiösa texter, sammanställda omkring 1500–500 före vår tid.

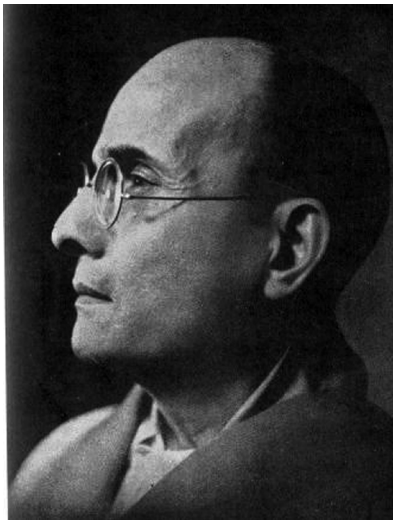
Förnekar "arisk" invandring

På 1920-talet fick de revisionistiska strömningarna skjuts av de ökande kraven på självständighet från Storbritannien. De två mest framträdande företrädarna för den moderna, mer politiskt inriktade, hindunationalismen var Gollwalkar (1906–1973) och Savarkar (1883–1966). Dessa båda förnekar att någon invandring av arier (varmed i Indien oftast menas talare av historiska indoeuropeiska språk som vediska och sanskrit och deras moderna efterföljare: hindi, bengali med flera) någonsin ägt rum, såsom europeiska forskare hävdade alltsedan den indoeuropeiska språkfamiljen "upptäcktes" i slutet av 1800-talet. De ser tillbaka på ett mytiskt ur-Indien, grundat på "ett folk, ett rike, en religion". Tongångarna känns igen från 1900-talets Europa och låter nog inte så bra i öronen på minoritetsbefolkningar, muslimer och kristna.

Under de internationellt och socialt orienterade Nehru- och Gandhiregeringarna befann sig dessa idéströmningar lite i marginalen, men på 1980-talet skedde en anmärkningsvärd förändring. Den tog sig uttryck i form av ett skifte från center-vänster – i Indien ofta kallat marxism – till en politisk höger med religiösa undertoner och en tydlig dragning åt nationalism (hindutva).

Den nya historiesynen ses av sina anhängare som ett "paradigm-skifte", och själva står de på vetenskapens frontlinje. Allt som talar emot "Indiens" enhet – i förhistorisk (!) och historisk tid – ses som ett uttryck för brittisk imperiepolitik; nyare, framför allt lingvistisk, forskning negligeras vanligen.

Låt oss nu, som ett exempel, se på "Den ariska invasionen", det vill

Veer Savarkar (1883-1966), en av företrädarna för den moderna, mer politiskt inriktade, hindunationalismen. Foto från Internet

säga föreställningen att ljushyade indoeuropeisktalande nomadfolk invaderade Indien från nordväst omkring 1500 före vår tid, krossade den dravidiska civilisationen och införde sin kultur. Nationalistiska historiker noterar med förtjusning att den brittiska invasionen och den vedisk/ariska tycks ha flera paralleller: båda handlar om ljushyade folk som erövrar från de mörkhyade indierna/draviderna. Kolonial historieskrivning således. Och om de kritiserar gångna tiders historiker har de ju ganska rätt. Men revisionisterna vill inte gärna se att vetenskapen har utvecklats.

Underkuvande invasion

Revisionisterna förkastar kolonial historieskrivning, speciellt teorin om arisk invasion. Den postulerar att ljushyade, boskapsdrivande nomadfolk, talare av ett indoeuropeiskt språk, vediska, omkring 1500 före vår tid trängde in från Centralasien genom bergspassen i nordväst. Invasionen ska ha lyckats bland annat eftersom intränglingarna hade vapen av järn och stridsvagnar. Invasionen underkuvade den mörkhyade dravidisktalande befolkningen av bönder och jägare/samlare, och de nya härskarna tvingade på befolkningen sitt "ariska" språk och sin kultur. På 1920-talet upptäcktes Indus-civilisationen med sina stora väl-

planerade städer – Mohenjo-Daro och Harappa – och sofistikerade teknologi, och som dateras till cirka 2600–1500 före vår tid. Invasions teorin tvingades nu att omfatta även krossandet av de "dravidiska" Indus-städerna.

Idag förkastar dock arkeologer och lingvister detta scenario som alltför förenklat och delvis felaktigt. De har pekat på den komplexa "indiseringen" av den indoeuropeisktalande folkgruppen och den relativt långa period av tvåspråkighet som är synlig till och med i den högtidliga och stränga Rigveda.

Invandringen av folkgrupper från gränsområdena visar sig vara en kombination av flera scenarier: gradvis, knappt märkbar invandring av herdefolk, konflikter med bosatta jordbrukare om vattentillgångar och betesmarker, boskapsstölder, gradvis inflyttning till städerna (ofta av hyrda soldater, vilket kan leda till palatskupper) och slutligen regelrätta invasionsföretag av brokiga grupper av gränsfolk som inte nödvändigtvis är etniskt homogena. De båda grupperna smalt så småningom samman: ursprungsbefolkningen "ariserades" och de invandrade "indiserades". Under senare år har denna bild stärkts genom DNA-studier, främst av Y-kromosomen, som ärvs oförändrad från man till man.

Lars Lindgren

Fakta:

Michael Witzel: *"Rama's realm: Indocentric rewritings of early South Asian archaeology and history"* i *Archaeological Fantasies*, redaktör: Garrett G Fagan, Routledge, 2007